

Svar på skrivelse angående fusk och kriminalitet inom byggsektorn

---

Ärendet

Socialdemokraterna har 2021-12-16 inkommit med en skrivelse till styrelsen i Locum AB med önskemål om att få veta mer om hur Locums erfarenheter av hur förhållandena inom byggsektorn ser ut.

Överväganden

Att det finns omfattande fusk och kriminalitet inom byggsektorn är en bild som Locum delar och är väl medvetna om. Med anledning av de många och varierande former av fusk och kriminalitet som förekommer är detta ett problem som behöver beaktas inför och under genomförandet av varje projekt.

Tydliga krav vid upphandling av entreprenörer, som gäller även för anlidade underentreprenörer, är en viktig grundförutsättning för att kunna utföra kontroller under entreprenadtiden vilket krävs för att finna eventuella oegentligheter.

En viktig insikt är att dessa oseriösa inslag påverkar ett flertal frågor som hänger ihop. Fusk med arbetstillstånd och skatter är inte bara ett problem för den utsatta arbetskraften utan det ger en direkt påverkan på bland annat arbetsmiljöfrågor, kvalitetsfrågor och brandsäkerhet. Dessutom behöver ett oseriöst företag omge sig med likasinnade för att nå framgång med sitt uppsåt vilket gör att det ofta kopplas på ytterligare lager med oseriösa företag om ett sådant företag tar sig förbi uppsatta kontroller.

Med denna insikt arbetar Locum på flera fronter för att direkt, eller indirekt, motverka att oseriösa företag finns på våra byggprojekt. Nedan följer några exempel:

- Krav och kontroll vid upphandlingar
- Krav på ID06 och personalliggare
- Vi verkar för att minimera antalet led av underentreprenörer.
- Avtal med specialistföretag som utför riktade kontroller av arbetskraft.
- Vi speglar de rutiner som organisationen "Rättvist byggande" har innehållande bland annat visseblåsning till Fair Play Bygg.
- Vi är aktiva i Håll Nollan och genomför löpande arbetsmiljöinspektioner på våra byggarbetsplatser.
- Vi ställer höga krav på brandskydd under byggtid som följs upp löpande i varje projekt.
- Vi följer löpande upp att det som byggs i våra projekt håller avtalad kvalitet.

- Vi tecknar avtal och beställningar över 200 000 kr två i förening.

Då dessa problem är gemensamma för många av branschens aktörer samarbetar Locum kring dessa frågor via de branschföreningar som vi är aktiva i som exempelvis Byggherrarna och Håll Nollan. Vi delar även med oss och får ta del av erfarenheter via specifika samarbeten i våra projekt med våra leverantörer.

Anette Henriksson
Verkställande direktör

SKRIVELSE
2021-12-16

Locum

Skrivelse angående fusk och kriminalitet inom byggsektorn

I tidningen Affärsvärlden [redogör Lennart Weiss](#), kommersiell direktör på Veidekke, för omfattande fusk och kriminalitet inom byggsektorn (Krönika 6 december). Det handlar bl.a. om att bolag inte betalar sina anställda den ersättning som rätteligen ska utgå, problem som också har varit uppe i arbetsdomstolen för avgörande. Bilden av fuskets är enligt Weiss idag "helt entydig och den som hävdar något annat är helt enkelt illa påläst". Han konstaterar vidare att minst 82% av de hundratalet bolag som Byggmarknadscommissionen granskat "har så grova avvikelser att andra förklaringar än medvetet fusk kan uteslutas".

Även [DN har belyst](#) kriminalitet i byggbranschen (bl.a. Kriminalitet i byggbranschen, 6 december). Efter Skatteverkets larm om kriminella företag inom byggsektorn uppges nu både Socialdemokraterna och Moderaterna vilja ta krafttag mot brottsligheten. Ett problem som anges är hur myndigheter är bakbundna av sekretesslagstiftningen.

[I tidningen Arbetet](#) har facken (3 november), med bekräftande av arbetsmiljöverket, larmat om "oseriösa fuskande företag, lönedumpning och arbetskraft som utnyttjas", bl.a. på Northvolt. Detta trots att Northvolt anger att företaget är en "facklig arbetsplats" med kollektivavtal och att "de stora företag man jobbar med också har avtal." Personer som inte hade formell rätt att vara och arbeta där hade befunnit sig på arbetsplatsen. Orsaken visade sig vara att en huvudentreprenör för en viss sektor inte hade undersökt underentreprenörens verksamhet och riskbedömt situationen tillräckligt.

Exemplen på liknande problem inom byggsektorn är många. Det leder till frågan hur Locum i sina frekventa och nära kontakter med olika företag inom byggsektorn kan motverka tendenser till fusk och kriminalitet. Tre olika faktorer i problembilden förefaller sticka ut. De är avsaknad av relevanta avtal med felaktig löneersättning m.m, som följd, omfattande sekretess mellan berörda myndigheter som gör att information om arbetsplatssituationen är svåråtkomlig samt bristande kontrollmöjligheter av underleverantörers underleverantörer osv., trots att huvudleverantören har relevanta avtal.

Mot denna bakgrund vill vi i den socialdemokratiska gruppen i styrelsen veta hur Locums erfarenheter av förhållandena inom byggsektorn ser ut.

SKRIVELSE
2021-12-16

- Anser ni att bilden som ges här stämmer överens med era erfarenheter?
- Finns problem även för oss att hålla fusk och kriminalitet borta från våra åtaganden?
- Hur gör vi bäst för att komma till rätta med dessa problem?
- Finns erfarenheter att ta till vara från andra aktörer inom sektorn?

Vi ser gärna att svaret på denna skrivelse kombineras med en relativt ingående föredragning med möjligheter till diskussion inom styrelsen om problem och möjliga lösningar.

Rolf Lindell m.fl.
Socialdemokraterna